

Module 1

De SOH-opleiding

In deze module vind je een **introdactie** over de opleiding. Daarnaast staat het **competentieprofiel** van de SOH opleiding uitgewerkt. Om je op weg te helpen in deze map en met de studie, vind je ook de **opbouw van de opleiding** en een **studiewijzer inclusief planning**. Als laatste besteden we aandacht aan het werken in de **praktijk en hercertificering**.

Hoofdstuk 1

Introductie

Beste aanstaande SOH,

Voor je ligt de cursusmap van de SOH-opleiding. Wat leuk dat je je verder gaat ontwikkelen! Daar willen we je graag zo goed mogelijk in begeleiden. In deze SOH-map vind je alle informatie die je nodig hebt de komende tijd. In deze eerste module leggen we uit wat de opleiding inhoudt en hoe zij tot stand is gekomen. In hoofdstuk 4 vind je een overzichtelijke Studiewijzer die je absoluut helpt om je studie structuur te geven. We raden je dan ook aan om de Studiewijzer goed door te lezen.

Historie van de SOH-opleiding

In 2009 benaderden huisartsenposten Leerpunt KOEL met een probleem: de semi-spoedeisende inlopers die veel onrust veroorzaken en de logistiek van het spreekuur verstoren. Je weet wel, zo'n voetballer die op zaterdagmiddag binnengedragen wordt door zijn teamgenoten. Ze maken veel kabaal en eisen dat de enkel van 'hun' spits snel bekeken wordt. Na onderzoek blijkt er vaak niet veel aan de hand te zijn. Of het is juist snel duidelijk dat nader röntgenonderzoek nodig is.

Leerpunt KOEL stelde een werkgroep samen om dit probleem aan te pakken. In die werkgroep zaten huisartsen uit de regio Zuid-Holland die uit eigen ervaring mee konden spreken. Gezamenlijk bedachten zij dat een goed opgeleide assistent deze semi-spoedeisende inlopers zou kunnen opvangen. De werkgroep selecteerde 23 klachten, die de basis vormen van de huidige 15 ingangsklachten in de SOH-opleiding. Er volgde een intensieve voorbereidingsfase. Eind 2009 konden de eerste elf doktersassistenten aan de SOH-opleiding beginnen.

Inmiddels is de opleiding enorm doorontwikkeld en is de hercertificering verbeterd. Ook is Babs in het leven geroepen als virtuele assistent van de SOH.

Daarnaast werken we hard aan de digitalisering van de opleiding. Ontwikkeling staat nooit stil, dus wie weet hoe de opleiding er over tien jaar uitziet!

Doelstelling van de SOH-opleiding

De huidige doelstelling van de SOH-opleiding sluit nog steeds naadloos aan bij de oplossing die in 2009 werd bedacht voor de semi-spoedeisende inlopers.

Missie van de SOH-opleiding

Als SOH kun je veilig en verantwoord zelfstandig patiënten beoordelen en behandelen. Daarmee ondersteun je de eerstelijnszorg en houd je deze toegankelijk.

Visie van de SOH-opleiding

De SOH-opleiding leidt doktersassistenten competentiegericht op om bevoegd en bekwaam patiëntenzorg te leveren.

In het [Competentieprofiel](#) (hoofdstuk 2) besteden we uitgebreid aandacht aan de te behalen competenties.

Ingangsniveau

Voor de SOH-opleiding moet je doktersassistent zijn. Je moet niet alleen aan de logistieke voorwaarden voldoen (tijd en geld), maar er wordt ook een hbo-denkniveau verwacht. Het zelfstandig denken en beslissingen durven te nemen is belangrijk. Daarbij is het nodig dat je inzicht hebt in de achtergronden van je beslissing.

Randvoorwaarden

Opleiding

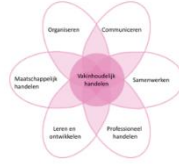
De cursist volgt de SOH-opleiding en wordt geschoold in het zelfstandig afhandelen van vijftien ingangsklachten. De SOH-opleiding omvat meer dan een paar uur nascholing. We verwachten van de cursisten niet alleen dat ze ongeveer twintig uur scholing volgen. We verwachten ook dat de cursisten zich voorbereiden en huiswerk maken. In de Studiewijzer (hoofdstuk 4) hierna vind je het hele programma plus aanwijzingen voor de benodigde voorbereiding. Privé, of onder werktijd, moet er wel ruimte voor deze nascholing zijn. Ook van de werkgever wordt medewerking verwacht. Waar die medewerking precies uit bestaat, zal per werkgever verschillen. Maar het zal minimaal neerkomen op het volgende:

- Er moet voor de SOH een behandelkamer zijn.
- Er moet een rooster zijn met voldoende aanbod van klachten.
- De huisartsen moeten bereid zijn het werk van de SOH te autoriseren en de SOH feedback te geven.

Werken

De SOH moet de veiligheid van de patiënt waarborgen. Daarom volgen hieronder enkele randvoorwaarden voor het werken als SOH:

- De SOH mag de klachten zoals behandeld in deze opleiding alleen zelfstandig afhandelen als de opleiding met goed gevolg is afgerond.
- Op de huisartsenpost en/of in de huisartsenpraktijk is een protocollenboek aanwezig, met protocollen voor de behandeling van de zelfstandig af te handelen ingangsklachten. De SOH kan over dit protocollenboek beschikken.
- Er dient altijd een huisarts beschikbaar te zijn voor overleg.
- Door de SOH zelfstandig afgehandelde klachten moeten binnen een uur worden geautoriseerd.
- Twijfel bij de SOH is voldoende reden voor overleg met de huisarts.
- De SOH behandelt de volgende patiëntengroepen niet, deze worden gezien door de huisarts:
 - kinderen tot 12 jaar
 - zwangere vrouwen
 - acuut zieken (ABCDE-probleem of andere alarmsymptomen)

Hoofdstuk 2

Competentieprofiel

Introductie

Het competentieprofiel is een uitwerking van de missie en visie.

Missie van de SOH-opleiding

Als SOH kun je veilig en verantwoord zelfstandig patiënten beoordelen en behandelen. Daarmee ondersteun je de eerstelijnszorg en blijft deze zorg toegankelijk.

Visie van de SOH-opleiding

De SOH-opleiding leidt doktersassistenten competentiegericht op om bevoegd en bekwaam patiëntenzorg te leveren.

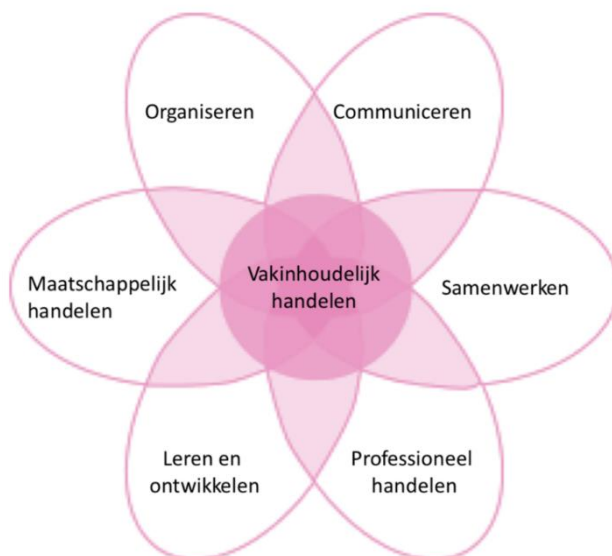
CanMEDS

Het CanMEDS-model komt uit Canada en wordt wereldwijd toegepast. Het wordt gebruikt om verschillende rollen (competentiegebieden) te beschrijven voor zorgprofessionals. Er zijn zeven competentiegebieden die elkaar overlappen (figuur 1). Het competentiegebied *Vakinhoudelijk handelen* staat centraal.

Elk competentiegebied is vertaald naar een of meerdere competenties. De competenties zijn een geheel van *Kennis (K)*, *Vaardigheden (V)* en *Attitude (A)*.

We hebben het competentieprofiel voor de SOH uitgewerkt op basis van het CanMEDS-model. Hierbij zijn we ervan uitgegaan dat de SOH al beschikt over alle competenties voor doktersassistenten. Voor meer informatie hierover zie het *Beroepscompetentieprofiel doktersassistent* van de NVDA.

Figuur 1 De zeven competentiegebieden voor de SOH

Competenties vakinhoudelijk handelen

Als SOH verleen je zelfstandig geprotocolleerde zorg binnen de eerste lijn. Als SOH ben je in staat om:

K	op te noemen waaruit geprotocolleerde zorg bestaat
K	op te noemen tot welke zorg je bevoegd bent
K	de grenzen te benoemen waarbinnen je zorg mag verlenen
V	een consult te voeren zonder inspraak van de huisarts
V	acties te ondernemen om dit consult uit te voeren
A	relevante gegevens vast te leggen in het HIS volgens de afgesproken methode

Competenties communiceren

Je communicatie bestaat uit drie onderdelen:

1. Je stemt je communicatie af op je patiënt.
2. Je communiceert en/of registreert adequaat met behulp van SOEP.
3. Je communiceert doelgericht naar je huisarts.

Je bent als SOH in staat om:

K	te benoemen uit welke stappen communicatie met de patiënt bestaat
V	communicatietechnieken en middelen doelgericht toe te passen
V	adequaat via SOEP te rapporteren
V	het gesprek samen te vatten en te checken of je patiënt alles begrepen heeft
A	op een empathische en professionele manier een consult af te nemen
A	objectief te blijven bij overleg met de huisarts
V	problemen op duidelijke wijze uit te leggen aan de huisarts

Competenties samenwerken

Vanuit je eigen professie werk je vanuit vertrouwen en rolduidelijkheid samen met alle disciplines binnen de organisatie. Je bent als SOH in staat om:

K	te benoemen welke taken je als SOH hebt
----------	---

A	vanuit je rol als SOH te weten op welke manier je samenwerkt met betrokken disciplines
----------	--

Competenties professioneel handelen

Als SOH kom je professioneel over doordat je verantwoordelijkheid neemt, je grenzen kent en je onderscheidt. Je positioneert je duidelijk als SOH. Als SOH ben je in staat om:

K	op te sommen welke taken je als SOH hebt die jou onderscheiden ten opzichte van de huisarts en assistente/POH
----------	---

K	de grenzen te benoemen waarbinnen je jouw werkzaamheden mag uitvoeren
----------	---

A	te benoemen welke rol je hebt en daarnaar te handelen
----------	---

K+A	op de hoogte te blijven van taakafspraken, protocollen, wet- en regelgeving en hiernaar te handelen
------------	---

V	te beoordelen of je bekwaam bent om een bepaalde taak uit te voeren
----------	---

Competenties leren en ontwikkelen

Je voelt je verantwoordelijk om bekwaam en bevoegd te blijven. Je blijft bevoegd door nascholingen en door je te hercertificeren. Bekwaam blijf je door nascholing, feedback, oefenen van vaardigheden en reflectie. Als SOH ben je in staat om:

K	te benoemen waarom je je moet nascholen en hercertificeren
----------	--

V	het belang te bevestigen om bekwaam en bevoegd te blijven
----------	---

V	aan te tonen dat je jouw vaardigheden oefent
----------	--

V	de hercertificering te organiseren
----------	------------------------------------

A	initiatief te tonen om vakinhoudelijke ontwikkelingen te volgen
----------	---

A	verantwoordelijkheid te nemen om bekwaam en bevoegd te blijven
----------	--

Competenties maatschappelijk handelen

Je draagt vanuit je zelfstandige en verantwoordelijke deskundigheid bij aan de doelmatigheid en toegankelijkheid van de eerstelijnszorg en patiënten met laag complexe zorg in het bijzonder. Als SOH:

V	handel je overeenkomstig wet- en regelgeving
----------	--

V	handel je kostenbewust
V	bevorder je de gezondheid van de individuele patiënt

Competenties organiseren

Als SOH geef je proactief vorm aan je eigen functie. Je adviseert je werkgever zodat je je werk zo efficiënt mogelijk kunt inrichten. Je bent als SOH in staat om:

K	je taken te benoemen
K	te benoemen wat je nodig hebt om je taken zo efficiënt mogelijk uit te voeren
V	je werkgever te adviseren
V	zorg af te stemmen op de specifieke behoefte van de patiënten
A	bij te dragen aan de beschikbaarheid van zorg in de nabije omgeving van patiënten en aan de bereikbaarheid van de zorg zonder de tussenkomst van derden
A	je eigen spreekuur op efficiënte wijze te organiseren
A	effectief gebruik te maken van het geautomatiseerd systeem

Hoofdstuk 3

Opbouw opleiding

Introductie

De SOH-opleiding bestaat uit een theoriedeel en een praktijkdeel. In het theoriedeel worden de vijftien ingangsklachten zo behandeld dat je zelfstandig volgens het protocol een patiënt kunt beoordelen en behandelen. Sommige onderwerpen komen gedurende de hele opleiding terug, dit zijn de leerlijnen. Het theoriedeel wordt afgesloten met het theorie-examen en het peer assessment lichamelijk onderzoek. Als je dit gehaald hebt, mag je beginnen met het praktijkdeel. Het praktijkdeel bestaat uit een stage, die wordt afgesloten met een praktijkexamen. Voor het praktijkexamen is er nog een bijeenkomst om dit te oefenen, de praktijkexamen-oefendag.

Theoriedeel

Het theoriegedeelte is opgebouwd uit modules. Iedere module behandelt een of meer ingangsklachten. Je kunt de modules vinden in de map. Ze worden besproken tijdens de bijeenkomsten. In de *Studiewijzer* staat wat je wanneer moet voorbereiden.

Modulen 1 en 2

De eerste twee modules zijn anders dan de rest.

Module 1

Algemene informatie over de opleiding.

Module 2

In module 2 vind je uitleg over de leerlijnen die in de modules aan bod komen. De leerlijnen zijn de basisonderdelen per ingangsklacht.

Hieronder staan de vijf leerlijnen:

- Leerlijn ABCDE
- Leerlijn SOEP
- Leerlijn communicatie met patiënten
- Leerlijn vaardigheden
- Leerlijn overleg met de huisarts

Modulen 3 t/m 7

In de modules 3 t/m 7 worden de vijftien ingangsklachten besproken.

Bij module 3 KNO wordt ook *Het gezonde oor* besproken. Dit is geen aparte ingangsklacht, maar een uitwerking van een onderdeel van de andere ingangsklachten van de module KNO.

Hieronder staan de ingangsklachten per module:

Module 3 KNO

- Acute keelpijn
- Epistaxis
- Acute rhinosinusitis

Module 4 Traumatische wonden en bijtonden

- Traumatische wonden
- Bijtonden

Module 5 Brandwonden

- eerstegraads brandwonden

- tweedegraads brandwonden

Module 6 Inversietrauma enkel

Module 7 Kleine kwalen

- Acute urticaria
- Insectenbeten
- Tekenbeten
- Tand door de lip
- Cystitis
- Teenletsel II-V
- Subunguaal hematoom

Werkplekgerichte opdrachten

De werkplekgerichte opdrachten helpen jou om aan de slag te gaan met de theorie uit de modules.

Bijeenkomsten

Het theoriedeel van de opleiding bestaat uit vijf bijeenkomsten. Hieronder vind je wat er besproken wordt tijdens de bijeenkomsten:

Bijeenkomst	Programma
1	Module 1 en 2
2	Module 3 en 4
3	Module 5 en 6
4	Module 7
5	Theorie-examen en peer-assessment lichamelijk onderzoek

Theorie-examen

Het theorie-examen bestaat uit vijftig meerkeuzevragen. De vragen gaan over module 1 t/m 7.

Peer assessment lichamelijk onderzoek

Na het theorie-examen wordt het lichamelijk onderzoek geoefend. De vaardigheden zijn een onderdeel van het lichamelijk onderzoek. Na het oefenen laat je zien dat je de vaardigheden voldoende beheerst om je stage te kunnen beginnen. De beoordeling wordt gedaan door de *peers* onder leiding van de docenten. Peers betekent: groepsleden. Het beoordelen van groepsleden heb je tijdens de bijeenkomsten geoefend.

Praktijkdeel

Stage

Na het behalen van jouw theorie-examen en het peer assessment lichamelijk onderzoek kan de stage beginnen. Alles wat er in theorie geleerd is, wordt ingezet om het leren in de praktijk te faciliteren. Tijdens je stage teken je alle vijftien ingangsklachten driemaal af onder toezicht van de huisarts (dus geen verpleegkundig specialist of huisarts in opleiding).

Praktijkexamen-oefendag

Tijdens het praktijkdeel van de opleiding heb je de laatste bijeenkomst.

Bijeenkomst	Programma
6	Praktijkexamen-oefendag

Bijeenkomst 6 wordt het praktijkexamen geoefend. Alles wat je geleerd hebt, komt hier bij elkaar. Zo ben je goed voorbereid op het praktijkexamen.

Praktijkexamen

Tijdens het praktijkexamen neem je twee consulten af bij een Lotuspatiënt en doe je de SOEP-registratie van het consult. Het gaat om twee van de vijftien ingangsklachten, vooraf is niet bekend welke het zijn.